מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את התאריכים והמושגים המרכזיים של חודש כסליו וחנוכה
- להרחיב אוצר מילים סביב משפחות המילים אור וחנוכה
- לתרגל קריאה, הבנה וחשיבה דרך חידות וטקסטים קצרים מהלוח
- לחבר בין ערכי החג לחוויה אישית בכתיבה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – זיהוי תאריכים בסיסי

1. ב – 30
2. ב – יום ו'
3. א – א' כסליו

חלק ב' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – בדיקת עובדות

1. נכון – כך נקבע בלוח - כ"ה בכסליו הוא תמיד תחילת החג.
2. לא נכון – ראש חודש כסליו חל בשני ימים - ל' בחשוון וא' בכסליו.

חלק ג' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – השלמת תאריכים

1. כסליו
2. טבת

חלק ד' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – התאמת תאריך לאירוע

1. 1 – ד (ראש חודש כסליו)
2. 2 – ה (ערב חנוכה, נר ראשון)
3. 3 – ב (יום א' של חנוכה)
4. 4 – ג (היום השמיני והאחרון של חנוכה)
5. 5 – א (חג הבנות)

חלק ה' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – מאפייני החודש

1. ב – קשת
2. ג – חורף
3. ב – חשוון
4. ב – חנוכה
5. א – אור בתוך חושך

חלק ו' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – השלמת מילים

1. יורה
2. מלקוש
3. חורף
4. חושך

חלק ז' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – חושבים וכותבים

1. כי כסליו הוא חודש בעונת החורף, ואז יורדים הגשמים
2. כי מדליקים נרות שמאירים בימים הקצרים והחשוכים של החורף
3. תשובות אפשריות: חורף, קשת, גשם, אור, חושך

חלק ח' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – זיהוי מנהגים ומאכלים

1. א – סופגניות
2. א – שמונה ימים
3. א – נר נוסף
4. א – סביבון

חלק ט' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – אותיות הסביבון ומשמעותן

1. 1 – ד (נס)
2. 2 – א (גדול)
3. 3 – ב (היה)
4. 4 – ה (שם (בחוץ לארץ))
5. 5 – ג (פה (בארץ ישראל))

חלק י׳ – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – סדר סיפור חנוכה

1. היוונים גזרו גזרות נגד שמירת המצוות ולימוד תורה
2. משפחת החשמונאים בראשות מתתיהו יצאה למרד נגד היוונים
3. היהודים ניצחו וטיהרו מחדש את בית המקדש
4. מצאו פך שמן טהור שהספיק להדלקה של יום אחד בלבד
5. השמן דלק שמונה ימים, ולזכר הנס מדליקים חנוכייה שמונה ימים

חלק י״א – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – היכרות עם מילים וערכים

1. א – אור
2. א – נרות
3. א – חנוכה
4. א – תקווה

חלק י״ב – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – השלמות והתאמות

1. אור
2. נרות

חלק י״ג – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – התאמת ערכים למשמעותם

1. 1 – ב (ההפך מחושך)
2. 2 – א (ציפייה לדבר טוב)
3. 3 – ד (אירוע מיוחד ויוצא דופן)
4. 4 – ה (היכולת להתמודד עם פחד)
5. 5 – ג (לדאוג אחד לשני)

חלק י״ד – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – חשיבה וכתיבה

1. לא נכון – ערבות הדדית פירושה לדאוג זה לזה ולעזור
2. לדוגמה: היה צריך אומץ כדי להילחם למען החירות והאמונה
3. חנוכה קשורה לחינוך ולחנוכת בית המקדש מחדש

חלק ט״ו – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – היכרות

1. נכון – כך בנויה פינת החידות בלוח – דש שמרימים כדי לבדוק את הפתרון.
2. לא נכון – בפינת 'האור שלי' כותבים משאלה, מילה טובה וגם מעשה טוב.
3. נכון – זהו עיצוב הפינה – חנוכייה גדולה שעליה כותבים על הלהבות.
4. נכון – כך נהוג – מוסיפים להבה בכל יום מימי החג.

חלק ט״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – השלמה והתאמה

1. דש
2. מעשה טוב
3. חנוכייה

חלק י״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – התאמת חידות

1. 1 – ד (סביבון)
2. 2 – א (סופגנייה)
3. 3 – ב (חנוכייה)
4. 4 – ג (שמונה)

חלק י״ח – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – חשיבה וכתיבה

1. א – כי חנוכה נקרא חג האור וכל ילד/ה מוסיף/ה אור משלו/ה

חלק י״ט – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – זיכרון

1. נכון – A3 מתאים ללוח גדול יותר
2. לא נכון – קודם מדביקים את המסגרות והפינות, כי הן קובעות את הגבולות

חלק כ׳ – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – מיקום הרכיבים

1. ב – במרכז הלוח
2. ב – להבות שטרם הודבקו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציון תאריך נכון מתוך לוח השנה שבדף (כ״ד/כ״ה בכסליו)
- הסבר הקושר בין הנס, הנרות והחושך של החורף
- תשובה הגיונית הקשורה למילים שנלמדו בפרק המקורות והחידות

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה שיעורים: תאריכים ומושגים, סיפור ומילים, חידות וסיכום
- לתלמידים צעירים יותר כדאי להקריא את משפטי המקורות ולפשט אותם בעל פה
- לקראת סיום החוברת אפשר לשלב כתיבה אישית בהשראת פינת האור שלי כמשימת סיכום
- למי שזקוק לתמיכה נוספת אפשר להיעזר במילים עם ניקוד ובתמונות כדי לחזק הבנה

חוברת תרגול – לוח קיר לחודש כסליו

לוח קיר לחודש כסליו

יסודי · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים
2. פרק 2 – מה זה כסליו ומה קורה בו
3. פרק 3 – סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון
4. פרק 4 – מילת החודש, ערכים ומן המקורות
5. פרק 5 – חידות ופינת האור שלי
6. פרק 6 – בונים את הלוח יחד

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – לוח קיר לחודש כסליו

חוברת התלמיד/ה **רגיל**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת תמצאו תרגילים על כל מה שמככב בלוח הכיתתי של כסליו: תאריכים, מילים, סיפור החג וחידות.
אפשר לעבוד לפי סדר הפרקים, פרק אחד בכל שיעור, ולבדוק את עצמכם בסוף כל פרק.

1 חלק א׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – זיהוי תאריכים בסיסי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה ימים יש בחודש כסליו תשפ״ז לפי לוח השנה בדף?

א) 29 ב) 30 ג) 31 ד) 28

2. באיזה יום בשבוע חל ערב חנוכה, הדלקת הנר הראשון?

א) יום ה׳ ב) יום ו׳ ג) שבת ד) יום א׳

3. באיזה יום בחודש חל ראש חודש כסליו (היום השני שלו)?

א) א׳ כסליו ב) כ״ד כסליו ג) כ״ה כסליו ד) ל׳ כסליו

2 חלק ב׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – בדיקת עובדות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כ״ה בכסליו הוא היום הראשון של חג חנוכה.	☐	☐
2	ראש חודש כסליו נחגג יום אחד בלבד.	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – השלמת תאריכים

השלימו את המילה החסרה.

1. ערב חנוכה והדלקת הנר הראשון חלים בכ״ד ב _____ .

2. חג הבנות נחגג יחד עם ראש חודש _____ .

4 חלק ד׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – התאמת תאריך לאירוע

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. א׳ בכסליו	___	**א.** חג הבנות
2. כ״ד בכסליו	___	**ב.** יום א׳ של חנוכה
3. כ״ה בכסליו	___	**ג.** היום השמיני והאחרון של חנוכה
4. ב׳ בטבת	___	**ד.** ראש חודש כסליו
5. א׳ בטבת	___	**ה.** ערב חנוכה, נר ראשון

5 חלק ה' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – מאפייני החודש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו המזל של חודש כסליו?

א) טלה ב) קשת ג) מאזניים ד) דגים

2. באיזו עונה חל חודש כסליו?

א) קיץ ב) אביב ג) חורף ד) סתיו

3. חודש כסליו מגיע מיד אחרי איזה חודש?

א) תשרי ב) חשוון ג) טבת ד) שבט

4. איזה חג חל בחודש כסליו?

א) פורים ב) חנוכה ג) סוכות ד) שבועות

5. הרעיון המרכזי שקשור לחנוכה ולחודש כסליו הוא...

א) אור בתוך חושך ב) קור בתוך חום ג) שקט בתוך רעש ד) צבע בתוך לבן

6 חלק ו' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הגשם הראשון של עונת החורף נקרא _____

2. הגשם האחרון בסוף עונת הגשמים נקרא _____

3. בחודש כסליו מתחילה בארץ ישראל עונת ה _____

4. חג חנוכה מסמל את הרעיון של אור המנצח את ה _____

7 חלק ז' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – חושבים וכותבים

ענו בקצרה.

1. כתבו במשפט אחד: למה בחודש כסליו יורד גשם?

2. הסבירו במשפט אחד למה אומרים שחנוכה הוא חג של אור בתוך חושך

3. כתבו שתי מילים שמתארות את חודש כסליו

8 חלק ח' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – זיהוי מנהגים ומאכלים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה מאכל אוכלים בחנוכה כי הוא מטוגן בשמן?

א) סופגניות ב) מצות ג) תפוחים בדבש ד) חרוסת

2. כמה ימים חוגגים את חג החנוכה?

א) שמונה ימים ב) שבעה ימים ג) שישה ימים ד) חמישה ימים

3. מה מוסיפים להדליק בחנוכייה בכל ערב של החג?

א) נר נוסף ב) נר הבדלה בלבד ג) אבוקה אחת גדולה ד) אין מדליקים נרות

4. איזה משחק משחקים בחנוכה עם אותיות על כל צד?

א) סביבון ב) שחמט ג) דומינו ד) קלפים

9 חלק ט' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – אותיות הסביבון ומשמעותן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נ	____	**א.** גדול
2. ג	____	**ב.** היה
3. ה	____	**ג.** פה (בארץ ישראל)
4. ש	____	**ד.** נס
5. פ	____	**ה.** שם (בחוץ לארץ)

10 חלק י' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – סדר סיפור חנוכה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	השמן דלק שמונה ימים, ולזכר הנס מדליקים חנוכייה שמונה ימים
☐	היהודים ניצחו וטיהרו מחדש את בית המקדש
☐	היוונים גזרו גזרות נגד שמירת המצוות ולימוד תורה
☐	משפחת החשמונאים בראשות מתתיהו יצאה למרד נגד היוונים
☐	מצאו פך שמן טהור שהספיק להדלקה של יום אחד בלבד

11 חלק י"א – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – היכרות עם מילים וערכים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה שייכת למשפחת השורש א־ו־ר?

א) אור ב) נר ג) חנוכה ד) סביבון

2. איזו מילה שייכת למשפחת השורש נ־ר?

א) נרות ב) אור ג) חג ד) ערך

3. איזו מילה שייכת למשפחת השורש ח־נ־ך?

א) חנוכה ב) גשם ג) חורף ד) תקווה

4. מהו הערך שמתאר ציפייה לטוב שיבוא?

א) תקווה ב) אומץ ג) נס ד) ערבות הדדית

12 חלק י"ב – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – השלמות והתאמות

השלימו את המילה החסרה.

1. מילים מהשורש א־ו־ר הן למשל _____ ומאור.

2. מילים מהשורש נ־ר הן למשל נר ו_____ .

13 חלק י"ג – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – התאמת ערכים למשמעותם

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אור	___	**א.** ציפייה לדבר טוב
2. תקווה	___	**ב.** ההפך מחושך
3. נס	___	**ג.** לדאוג אחד לשני
4. אומץ	___	**ד.** אירוע מיוחד ויוצא דופן
5. ערבות הדדית	___	**ה.** היכולת להתמודד עם פחד

14 חלק י"ד – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. נכון או לא נכון: ערבות הדדית פירושה שכל אחד דואג רק לעצמו.

2. כתבו משפט קצר שמחבר בין הערך 'אומץ' לסיפור חנוכה.

3. הסבירו במילים שלכם מה הקשר בין המילה חנוכה לשורש ח־נ־ך.

15 חלק ט"ו – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – היכרות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפינת החידות יש דש, ותחתיו מסתתרת התשובה.	☐	☐
2	בפינת 'האור שלי' כותבים רק משאלה, ואין מקום למילה טובה או מעשה טוב.	☐	☐
3	בפינת 'האור שלי' יש חנוכייה גדולה עם להבות לכתיבה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	בכל ערב של חג החנוכה אפשר להוסיף להבה אחת ללוח הכיתה.	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בפינת החידות מרימים _____ כדי לראות את התשובה.

2. בפינת 'האור שלי' כותבים משאלה, מילה טובה ו _____ .

3. הכלי שבו מדליקים נרות בחנוכה נקרא _____ .

17 חלק י״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – התאמת חידות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קטן ועגול, מסתובב על השולחן בחנוכה	___	**א.** סופגנייה
2. מאכל מתוק ומטוגן שאוכלים בחנוכה	___	**ב.** חנוכייה
3. כלי שמדליקים בו נרות שמונה ימים	___	**ג.** שמונה
4. מספר הימים של חג החנוכה	___	**ד.** סביבון

18 חלק י״ח – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – חשיבה וכתיבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מדוע הפינה בלוח נקראת דווקא 'האור שלי'?

(א) כי חנוכה נקרא חג האור וכל ילד/ה מוסיף/ה אור משלו/ה (ב) כי צריך להדליק שם נר אמיתי

(ג) כי זו הפינה הכי בהירה בכיתה (ד) אין קשר מיוחד

19 חלק י״ט – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – זיכרון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ללוח קטן, עד כ-120 ס״מ, מומלץ להדפיס בגודל A4	☐	☐
2	הדבר הראשון שמדביקים ללוח הוא אותיות הכותרת	☐	☐

20 חלק כ׳ – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – מיקום הרכיבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי התרשים, היכן נמצאים לוח החודש והחנוכייה?

(א) בשורה העליונה (ב) במרכז הלוח (ג) בשורה התחתונה (ד) בצד שמאל

2. מה שומרים במעטפה מיוחדת כשמרכיבים את הלוח?

א) חידות עם דשים ב) להבות שטרם הודבקו ג) אותיות הכותרת ד) כרטיסי מילים

כרטיס יציאה

אני יודע/ת לומר באיזה תאריך עברי חל ראש חנוכה השנה

אני יכול/ה להסביר במילים שלי למה חנוכה נקרא חג האורים

פתרתי לפחות שתי חידות מפינת החידות בלי עזרה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀